

Reportern satt och halvsov i framsätet tills bilen bara hade fyra mil kvar till hans gamla hemby, då han helt oväntat fick vittring på sin förlorade oskuld och vaknade till. Han sänkte volymen på bilstereon utan att märka fotografens irriterade blick, och sa:

– Ser du macken där, Freddy? Där, bakom tvätthallen, där blev jag av med svendomen.

Och Freddy tittade och nickade. Av artighet och respekt för sin äldre kollega dröjde han en hel minut innan han vred upp igen.

– Det var marknad där nere i Sundsbro, jag var 16 år.

Han fick tala högt för att höras över baskaggens monotona dunkande.

– Hon var en riktig ragggarbrud, åtta år äldre än mej. Maggan, hon hette Maggan. Hon raggade upp mej, vi var på väg hem till henne, de där radhusen vi for förbi. Men vi orkade inte vänta.

– Var det bra?

– Jag kan bara säga att vi BORDE ha väntat, det var september det här. Jag minns mest att det var kallt som fan och att det var en massa kläder i väg-en och att vi aldrig blev riktigt klara innan vi gav upp. Fast vi gjorde det på riktigt dagen efter. Hon hade en gigantisk Buick Electra, jag ringde och tjatade på henne i veckor efteråt och skröt för kompisarna. Jag trodde att vi skulle vara ihop för alltid, det tog nästan en månad att inse att hon aldrig mera ville se mej.

– Surt.

– Ja, det var ganska surt.

Nu hade han kommit igång på allvar. Närheten till ursprung-
et och uppväxten och dalgången och alla dessa geografiska fix-
punkter längs riksvägen där han gjort det och det och det... han
mindes och mindes, spillde sin färgstarka och pittoreska bak-
grund över den ointresserade fotografen.

– När flyttade du ner till stan då? sköt Freddy in till sist.

Då blev han tyst länge. Blev tvungen tänka efter. Åtta år se-
dan, visst var det åtta. Gick ut 79, sedan kommunen, lumpen,
två år på Volvo... och folkhögskolan... jo, åtta år, kanske nio.

– Men den här gubben vi skall göra nu, är det nån du känner
då?

Reportern tvingade undan sina nyuppväckta minnen och in-
såg sedan att det var det Freddy ville få honom att göra.

– Nej, sa han. Det är ett tips bara. Jag har en del kontakter
här ännu, gjorde lite praktik och sommarjobb på Folkbladet,
kollegorna hör av sig ibland. En gammal Vietnamdesertör, han
har bott uppe i skogen i en tjugo år. Det är rätt intressant, blir
bra helgläsning.

Vad håller jag på med? Jag är pinsam, tänkte han.

Resten av vägen upp till Torsberg satt han tyst. Norr om sam-
hället började han visa vägen, med ledning av en svårläst lapp
som han fiskade upp ur portföljen i baksätet. Av här, in mot Yt-
termarka. Förbi affären. Över bron. Upp mot berget. Till höger.
Vid den här gården skall det vara.

Aftonsolen som lade bergsidan i sensommarskugga. Knäp-
andet när värmen lämnade bilmo-torn. Klicket från dörrlå-
sen. Stegen på grusgången. Skogsdoften. Hundarnas skall. Den
gamla mopeden lutad mot trappen.

Och där kom en man ut på trappan. 60-årsåldern. Grånat,
tjockt hår. Markerad haka och brett leende.

– Hallå, kom in ni, var det svårt att hitta?

– Tack. Nej, inga problem.

Stugan var liten, ett torp med kök och ett rum. Vedspis och
bänkspis. Kaffe och rejäla smörgåsar framdukade i rummet.
Skafferiet som man kunde gå in i.

Svenskt som kaffekask och knäckebröd – utom kanske krucifixet ovanför sängen, utom Buddha-statyetten som log mot dem från fönsterbrädet, och utom den stora amerikanska flaggan som täckte ena kortväggen i rummet.

De åt, och John Burroughs började tala om sitt liv. Kaffet var svagt, reportern lyssnade och tänkte: amerikaner kan inte koka riktigt kaffe. Han antecknade det han hann med mellan tuggorna, och förstod att detta var En Bra Grej: desertören som valt att bo i vildmarken, leva av naturen, amerikanen som tröttnat på materialismen.

Historien skulle skriva sig själv sedan, när han kom tillbaka till Göteborg, tillbaka till redaktionen.

– Det är bilder då... sa Freddy.

De tog några inne i stugan och några utanför. John Burroughs på trappen med bössan, vid bäcken med kastspöet, vid uthuset där han gick loss på sega vedklampar.

– Det är nog bra så, sa fotografen, och i samma ögonblick dundrade det till på grusvägen och en stor, svart bil gungade fram mot huset. Den stannade bakom Freddys Saab och tystnade med ett illasinnat väsende. Tre tysta unga män i jeanskläder steg ur. De hade de högsta rockabillyfrisyrer reportern sett, deras fönade och insmorda luggar trotsade tyngdlagen – de strävade framåt och uppåt som groteska, svullna fallosar.

Ingen av dem sa ett ord.

Reportern tittade på Freddy och insåg förvånat att fotografen var rädd. Typisk storstadsreaktion, tänkte han – bli rädd för några raggaringar, och så säger de att folk på landsbygden är fördomsfulla.

Han försökte få kontakt med besökarna:

– Jaså, ä dä tôcker herrkärer ut å åker?

Ingen svarade. Blickarna var hårda och ogenom-trängliga under de voluminösa hårsulpturerna. Det kändes som om något ont hade kommit in på den lilla gårdsplanen, skuggorna blev mörkare, hundskallet tystnade. Freddy drog sig sakta mot Saa-

bens förardörr när John plötsligt sa, med sin lustiga amerikanska brytning:

– Och detta är bandet jag spelar med. The Impossible. Ni kanske vill ta några bilder när vi repar?

Reportern och fotografen tittade på varandra, nickade lättat. Utan ett ord gled De Omöjliga in i Chevroletens mörker igen och försvann nedåt vägen med den gamle desertören i baksätet. Saaben följde efter. Tillbaka nedför bergsidan, över bron, förbi affären, ned till kommunalsskolan. Och in i replokalen.

Lysrören surrade igång och avslöjade ett kallt rum med väggar i mörk, mossgrön betong. Enda färgklicken bestod av en sydstatsflagga på en vägg, annars var rummet ett svart hål; svarta förstärkare, svarta trummor, svarta högtalare.

De tysta musikanterna plockade i ordning sina instrument – en kontrabas, ärrad och tejpad som en krigsveteran, en svart Fender Stratocaster med repig lack – och John Burroughs ställde sig bredbent vid sångmicken.

– One, two, a-one, two, three, four...

Ljudet studsade mellan de kala stenväggarna. Rummet började gunga av en primitiv, ursprunglig rytm: ståbasens djupa toner blandades med klicket från de grova strängarna när de snärtades in mot greppbrådan, trummisens rockabillyfrisyr guppade upp och ned i samma takt som hans ånglokskomp, det tjocka, elaka ljudet från Fenderns grövsta sträng-ar passerade genom en eko-box och fyllde ut de få luckor som rytminstrumenten lämnade öppna.

Så slöt amerikanen ögonen och lät höra ett klag-ande ”train, oh train... sixteen coaches long... train, train... sixteen coaches long... we-ell that long black train... got my baby an’ gone...”.

Reportern såg fotografen, plötsligt entusiastisk, krypa runt på huk för att få bra bilder av sångaren, han såg de unga rockabillygrabbarna vända blicken inåt och gunga fram och åter, ylande som skadade djur, han kände den drivande takten grabba tag i honom, kände musiken riva upp stora sår av längtan till någonting som han lämnat för länge sedan.

Låten stannade abrupt och lämnade dem alla i ett ordlöst tomrum. Trummisen räknade omgående in till tre och den egendomliga orkestern försvann in i en Carl Perkins-låt: ”Well, put your cat clothes on, ’cause tonight we’re gonna really rock it right, bop, bop, yeah, rock it right...”. Här fanns inga ekvilibristiska solon, inga finesser, låten var grovt tillyxad men takten slet och drog i honom, bakom låg en mörk frenesi, ett hypnotiskt sug; håll dig hårdare i räcknet, annars lockar jag med dig ned i de svarta virvlarna, ned i den kalla forsen.

Han blev tvungen att gå ut.

Freddy kom efter en kvart, skrattade när de satte sig i bilen, talade om för honom vilka höjdarbilder han tagit:

– Vilket gäng, vilka bilder jag fick, vad fan var det där för några UFO:s egentligen? Något slags ungdomsligister från underjorden? Ser folk ut så där på allvar häruppe?

Reportern skrattade med, fast det inte var roligt.

De tog in på Hotell Mårbacka vid centralortens torg.

– Allt heter så i hela dalgången, förklarade han. Hotell Selma Lagerlöf, Kavaljerens Jourlivs, Ekeby Färg, Ishallen Nils Holgersson. Man får slå mynt av det man har.

– Inget Hotell Tunström?

– Nej, nej. Inte förrän han har dött. Nu installerar vi oss på rummen, vi kan väl ta oss en titt på baren sedan, det är ju ändå lördag, vi behöver inte åka så tidigt i morgon heller.

I skymningen såg torget ut som det alltid gjort, fast det var ovant att se det uppifrån. Gamla Torget hette det av någon anledning – något nytt torg hade han aldrig lyckats hitta.

Men tittade han närmare genom hotellrumsfönst-ret kunde han notera små ärr efter det liv som centralorten fört under åren han bott i Göteborg. Den ruck-liga korvkiosken, där de stått parkerade under sena nätter och lyssnat till råttornas prassel bland de tomma kartongerna på baksidan, var riven. Pressbyråns blåa skokartong var förvandlad till en toppig hamburgerbar i aprikos

och laxrosa. Den lilla affären bredvid bion som förr tillhandahöll Airfix byggsatser, Bugg och Mekano hade bytt namn från Fre-dins Eftr. till Kioskbutik Skogsstjärnan och flaggade med alla de senaste spelen: Keno, Spader, Storskrap...

Men vissa saker ändrades aldrig. Han log när han såg två killar dricka mungrogg nere på torget. De satt på flaket till en avkapad Volvo Duett, basen från bilstereon nådde upp till rummet och lät honom minnas den dunkande pulsen hos en lördagskväll, pulsen från de underbara kroppstempererade timmarna innan ölet tappade fräschören, innan drömmarna dog och natten vann.

Han drog för gardinerna och började göra sig i ordning, men han hörde basen ändå, ända in i den lilla duschkabinen.

Klockan var en bit över 22 när han kom ned i hotellbaren. Discoteket i rummet intill var redan igång och Boney M höll tre tonårsflickor sysselsatta på dansgolvet. Vid disken fann han Freddy och reportern tänkte: han är bra, han är bara lite valpig. Tar djävligt bra bilder. Och lyssnar lite när man snackar, fattar vad jobben handlar om.

Han slog sig ned på en ledig barstol bredvid fotografen. Det var halvtomt i lokalen, han undrade en kort stund varför, men kom sedan ihåg att den lokala nöjespubliken helst höll den egna spriten sällskap så länge som möjligt innan man gick ut.

Konversationen smög sig försiktigt framåt; startade med ett litet skutt mellan ölsorter och tilltugg; hoppade tveksamt mellan krogar nere i stan och stadshotell man sett; tog en sväng förbi discotek och musik; flydde snabbt den något kontroversiella hållplatsen kollegor och chefer; hittade åter fast mark i trakten av konkurrerande tidningars olika nackdelar; kraschlandade slutligen då fotografen plötsligt ursäktade sig och försvann in på det nu något fullare dansgolvet.

Reportern tittade på klockan. 23.30. Fjärde ölen, reportern

började känna av. Det var svårt att tala med Freddy, tänkte han. Tio års åldersskillnad kändes som trettio.

Han såg sig om, lyfte blicken över en skara 18-åringar han inte kände igen, uppklädda i fjolårets mode, och försökte minnas hur hotellet sett ut förr.

Han hade följt med föräldrarna hit på söndagsmiddagar, det hade varit sextioal och solen hade alltid lyst. En gång hade de ätit ute på balkongen, den stora balkongen som vette ut mot torget, och hans mamma hade pekat ut en lång, mager man som satt vid ett bord längre bort och viskat att detta, det var Tage Erlander, han var Statsminister i Sverige. Och fastän han i dag mindes minnet av händelsen mer än själva händelsen såg han utan problem den gänglige Erlander sittande ute på balkongen, skyddad från det eviga solskenet av taket i korrugerad hårdplast, ovanför ett torg fyllt av VW-bubblor, Volvo PV och turkosa Taunusar.

Stora matsalen hade varit så fin på den tiden. Man gick in genom glasdörrar med blåstrade mönster, därinne var det högtidligt och tyst och svalt, där inne var det väggmålningar, vita dukar och stärkta servitriser. Där hade de förstås inte ätit sina söndagsmiddagar, de åt i den enklare självserveringen, husmanskost till de vuxna och korv och pommes frites till lillpojken, bilder av uråldriga bygdeoriginal och skogsfinnar på väggarna.

En enda gång åt han i den stora, fina matsalen. Då begravde de en faster, och hela släkten åt middag under kristallkronorna, de kände sig lite vilsna och opassande i all prakt. Herr och fru Örnqvist, ägarna, hade gett sällskapet en högdragen välkomsthälsning – deras stora pudel hade stått bredvid paret, med samma högdragna min.

I dag var det blåstrade glaset ersatt av armerat hårdglas, och hela våningen var sammanslagen till ett rosa hav av serietillverkad herrgårdsromantik, ett nöjespalats med dagens lunch och Happy-priser före klockan 20 och Summer Club och Hot Shots och partymeny med lövbit och Stor Stark för 89 spann. Och Boney M i discoteket.

Nå, tänkte reportern, det kanske är mera demokratiskt så här, åtminstone.

När han tittade mot den lilla trappen som ledde upp till rummen såg han fotografen försvinna uppåt med en ung flicka i ett stadigt grepp. Livet var fortfarande en lek för en del, tänkte han lite småsurt.

Han skulle just flytta över en del av innehållet i ölglaset till sin mage då han fick en kraftig smäll i ryggen. Tänderna slog mot glaskanten och hans första tanke var att vända sig om och sänka den klumpige djäveln med en lagom dräpande kommentar...

Så såg han vem det var.

– Herregud. Barko! Det är ju Barko!

Och där stod Barko, med den gängliga kroppen lätt svajande från vänster till höger, med det halvlånga håret bakåtkammat, och med hela raggaruniformen intakt från ungdomsåren: stuprörsjeansen, Chelsea-bootsen och den svarta skjortan.

– Ä'ra storfrämmat? Världsreportern kommer tebaka! skratade Barko.

De kramade om varandra. Och han köpte en öl till Barko, trots att han till och med genom sin egen berusning tydligt och klart såg att hans gamla klasskamrat redan var ganska skvalpig.

– Fy fan, fy fan! Dä trodd ja väl aldrig att ja skull få se Jimmy Algotsson i den här hõla igen. Knappt sett en skymt på all dessa åra, och har en sett en så har han ända allri hatt stõnnan å sätt sej ner å tal mä en gammel ragger. Men nu'ru, nu har ja dej! Nu setter du här å berättar för Barko hõnna du driver me för nô borti Göteborg.

Egentligen hatade han återseenden. Egentligen hatade han gamla minnen. Egentligen borde han aldrig gått ned i festvåningen. Men Barko var ändå Barko.

– Jo'ra, dä ä allt bra. Ja skriver lite, blir fet, blir gammel. Hur ä'ra själv?

– Dä ä lugnt. Ja har beredskapsarbet nu, på vakt-mästerie på

sjukhuse. Annars gör ja ittna speciellt. Blir gammel, som du, fast mä sämmer lön. En annen har ju aldri brytt sej ôm å gör nôn karriär, sa Barko lite ledset och tittade ned på ölen som om han inte riktigt fattade vart han hade fått den ifrån.

– Öh! ropade reportern till bartendern. Två Jäger här. Vi firar ett återseende.

Han vände sig till Barko med allvarlig min.

– Du, sa han dovt. Berätta nu: har du gjort dig av med Pommacen än?

Barko sken upp.

– Pommacen? Sålt? Aldrig! Finns int bätter bil nôrr ôm Paris. Va på besikting förrer vecka – feck två etter: ett sprôcket lampglas å en rôstig länkarm. Sôm smort går han. Sôm smort. Nu kommer han mä glasa – skål på dej, världsreportern, och välkommen hem te dal'n.

De lyfte sina glas mot gipsstuckaturen och lät den sega bruna Jägern halka ned, jagad av Hotell Mårbackas livlösa pilsner. Reportern kände spärr-arna släppa och insåg att detta var en bra natt för minnen, en bra natt för dans i kommunala rabatter, en bra natt för att skrika i kapp med morgonpigga måsar på en folktom gata medan solen steg öster om Valberget och spräckte de sista trollen.